

Základní škola Zachar, Kroměříž, příspěvková organizace

Pracovní list č. 1 (XII.) řešení

Předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: osmý (8. B)

Opakování vzdělávacího celku: Druhy vedlejších vět

VV příslovečná podmínková

Pokud mi rodiče nedají souhlas, do kina nepůjdu.

Ptáme se: za jaké podmínky nepůjdu...

Odpovídáme: Pokud mi nedají rodiče souhlas.

Na vedlejší větu příslovečnou podmínkovou se ptáme za jaké podmínky a větou řídící.

VV příslovečná přípustková

Žáci z Anglie přijedou, i když nemluví česky.

Ptáme se: I přes co žáci přijedou?

Odpovídáme: I přes to, přestože ...

Na vedlejší větu příslovečnou přípustkovou se ptáme i přes co, i v jakém případě, navzdory čemu a větou řídící.

1. Rozlišuj v souvětích VV podmínkovou a VV přípustkovou:

1. **I když bylo jaro**, dny byly pořád chladné.
2. Děti odešly na slíbený výlet, **přestože včera zlobily**.
3. **Pokud nebudeš pracovat**, nebudou peníze.
4. **Stisknete-li zelené tlačítko**, přístroj se zapne.
5. Můj strýček je uznávaným odborníkem, **přestože je ještě hodně mladý**.
6. **Ačkoli jsme to neočekávali**, mlha se začala rozpouštět.
7. **Když bude dobré počasí**, vyrazíme na výlet.
8. Nemůžeš závodit, **pokud ti lékař nedá doporučení**.
9. **Přestože rodiče nesouhlasili**, Petr se na zájezd přihlásil.
10. **Když se budeme všichni poctivě snažit**, určitě vše zvládneme.
11. **I když se studenti domluvili na místě setkání**, nebyli tam.
12. Alice odešla do školy, **ačkoli jí nebylo dobře**.

2. Určuj druhy VV příslovečných:

1. Jestliže napadne velké množství sněhu, musíme odhrabat příjezdovou cestu. (podmínková)
2. Protože mě bolely oči, nemohla jsem večer číst knihu. (příčinná)
3. Mistr vrátil poličku učni, aby ji ještě opravil. (účelová)
4. Domluvíme se, až se vrátím. (časová)
5. Jelikož bylo veliké sucho, tekl korytem řeky jen úzký pramínek. (příčinná)
6. Když se setmělo, vyrazili jsme na stezku odvahy. (podmínková)
7. Jak si zasloužíš, tak budeš odměněn. (měrová)
8. Přestože se nám to poprvé nepodařilo, nevzdali jsme se. (přípustková)
9. Kde dříve bylo pusté místo, stojí dnes vilová čtvrť. (místní)
10. Když odešel poslední návštěvník, hlídač prošel celé muzeum. (časová)

3. Určuj druhy VV:

1. Všichni tři kamarádi se vydali na cestu, **kteřá trvala celý měsíc**. (přívlastková)
2. **Kdybychom se dlouho nevraceli**, začněte nás hledat. (příslovečná podmínková)
3. Dnes jsem neuměla dějepis a v matematice jsem dostala pětku. **věty hlavní**
4. Tento týden nemám moc času, ale příští týden se určitě sejdeme. **věty hlavní**
5. Vrátime se ještě, **abychom vám pomohli**. (příslovečná účelová)
6. Svěřila nám, **co má v plánu**. (předmětná)
7. Netrpělivě jsme čekali, **jak všechno dopadne**. (předmětná)
8. **Když jsme se ráno probudili**, zaslechli jsme houkání sirény. (časová)
9. Zvuk se k nám přibližoval, **až jsme zřetelně rozeznali hlas, který nás varoval před blížící povodní**. (příslovečná měrová) (přívlastková)

Jak postupujeme?

1. Najdeme spojovací výraz – vztažné zájmeno, příslovce, spojku
2. Věta, která začíná tímto spojovacím výrazem, je věta vedlejší. Nadepíšeme nad ni VV.
3. Druhá věta v souvětí je tím pádem věta hlavní, nadepíšeme nad ni VH.
4. Větou hlavní (řídící) se zkusíme ptát tak, abychom si odpověděli větou vedlejší.
5. Podle otázky (viz pracovní listy předcházejících týdnů a zápisy v sešitě) určíme druh vedlejší věty.

Další materiály k tématu najdete na internetu:

www.mojecestina.cz

www.umimecesky.cz

www.pravopisne.cz

www.onlinecviceni.cz

Vypracovala: Jana Bačková